

ЋИР
ИЛИ
ЦОМ

ПЛЕСНА ПРЕДСТАВА

КОСАРА И
ВЛАДИМИР

ПРЕМИЈЕРА, 10. СЕПТЕМБАР 2023.
СЦЕНА ИЗМЕЂУ ЦРКАВА
СТАРИ ГРАД, БУДВА

ФЕСТИВАЛ ЋИРИЛИЦОМ
ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА БУДВЕ

Вук Бошковић
КОСАРА И ВЛАДИМИР

(по мотивима драматуршког предлошка Марка Кентере)

Кореограф:

Бојан Димитријевић

Композитор:

Константин Благојевић

Костимографиња:

Јелена Бојовић

Графички дизајнер:

Милош Козловачки

Вокални педагог:

Мирко Милановић

Играју:

КОСАРА
ВЛАДИМИР
ЦАР САМУИЛ / АВЕТ
ВЛАДИСЛАВ
МИРОСЛАВ / ДВОРКИЊА
ВРАЧ
ДВОРКИЊА

Тијана Грчић*/Тамара Видаковић
Ћорђе Петровић*/Крсто Сијерковић
Анђелка Петровић
Милан Бачкуља
Милица Миладиновић
Крсто Сијерковић*/Ћорђе Петровић
Тамара Видаковић*/Тијана Грчић

**премијерна подела*

Организација, техничка подршка и реализација: Владимир Декић,
Страхиња Бошковић и Милош Чаушевић
Премијера, 10. септембар 2023. године
Сцена између цркава
СТАРИ ГРАД, БУДВА

„Ми који живимо при мору и о мору,
ланац смо те веже Исток и Запад“

Стефан Митров Љубиша

СИЖЕ ПРЕДСТАВЕ

Базирана на историји, миту и уметничкој грађи, ова представа је нова визија приче о Косари и Владимиру, испричана кроз покрет, реч и игру. Пратећи догађаје из Косарине перспективе, препознатљива прича остаје иста - бугарско царство покреће рат против дукљанске кнежевине. Владимир се са војском сукобљава али желећи да избегне крвопролиће својих поданика, он доноси одлуке које завршавају његовим тамничењем. Тамо, уз помоћ божанског, он и Косара се заљубљују. Љубав против мржње, рат против истине, политика против честитости. Све се то и даље прелама у овој представи, али кроз призму наше јунакиње која није само сведок своје судбине, већ активан и одлучујући учесник. У сплеткама и играма које следе након проглашења њихове љубави, наш пар ће морати да се одлучи између избора који је и дан данас веома актуелан - хоће ли да припадају царству небеском или царству земаљском?

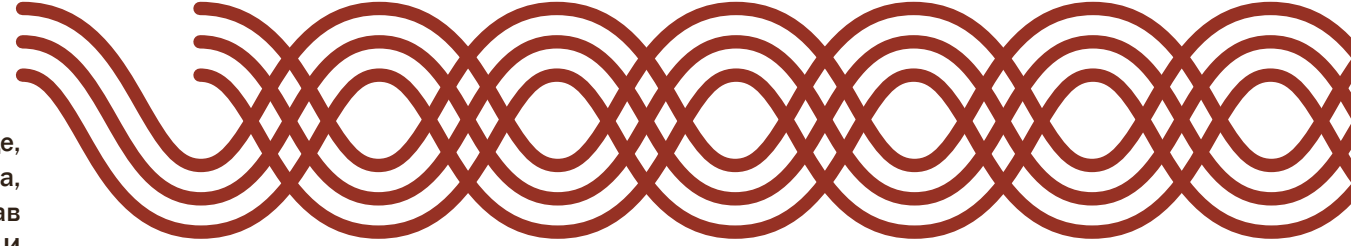
Покрет, стихови, песма, емоција - то су саставни елементи ове представе од њеног почетка до краја. У жељи да помиримо традиционално и савремено, препознатљиво и ново, интимно и грандиозно, ми смо одлучили да створимо дело које ће корачати раме уз раме са публиком. Нити намеравамо да јој подилазимо, нити да је гледамо са висине.

Ова прича није само део наше заједничке историје и традиције, већ је вечно дело које и данас може и треба да покреће питања и тражи одговоре на најосновније и најважније теме у животу сваке особе:

Шта је љубав и шта смо све спремни да жртвујемо за њу?

ЗАШТО САЊАМО КОСАРУ И ВЛАДИМИРА

Како је Константин Нишки сањао свети крст, Косара пропад своје породице, тако и ја видјех сањајући, прије хиљаду година, злу судбину Јована Владимира, носитеља крста и ореола. У том матријархату снова дошапну ми Косара да је љубав мало тешка али и још мало више лака. Постаде Косара мени прва и важнија. И би од тада Косара и Владимир. Сањао сам, дакле, као да је било јуче, Владимира, дукљанског и данашњег свеца, који је исклесао дрвени крст, као онај који се носи још од Константина и који се и данас, као луча, преноси у неко вријеме да нас чува од искушења и наступајуће судбине сутрашњице у којој треба да лично на прогнанике и поданике материјалистичког безумља. Будва, град звјезданог вола, бијаше дио посједа великог Владимировог, који већ хиљаду година није на ову страну долазио.

Данас ми се чини као да је тај чудесни пар вјечних љубавника желио да се о њима у Будви исприча ванвременска прича, плесом и пјесмом, како се љубави и бесконачне везе најбоље описују. Тражили су да причу чују и они који мисле да не разумију, да науче и сазнају, да звук уђе у поре, а чудесне боје из плесне представе да се, као змије богиње Хармоније и хероја Кадма, повежу са геном њихових прапредака, управо из времена Јована Владимира и моћне земље Дукље, коју су други касније звали Зета. Као у свакој љубави, којој је миленијум само тренутак у њеном трајању, тако и овдје Косара за руку и у магичном загрљају води Владимира, јер је тако било и кад је, послије Самуила Владимир доживио страшну судбину од безумног рођака Косариног.

У некој измаглици снова непознати ми шапућу да ја не могу наћи исту особу два пута чак ни у истом човјеку. А опет и ипак нађох то стално исто биће, слично оном што се у пећини Витлејемској даде нама као божији поклон. То заувјек исто биће живи кроз двоје љубавника који не припадају ни једном времену а за сва времена су сада и биће док свијет рачуна историју.

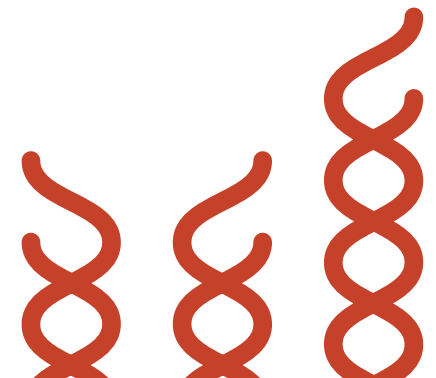
На крају остаде црни прах од зала тадашњих, а о Косари и Владимиру се и данас прича прича о бескрајној љубави, снази и поштовању. Данас овдје вама, сјутра опет онима који данас не чују. Најљепши снови су они који се сањају заједно.

Марко Кентера
аутор драмског предлошка

Косара и Владимир је прича о љубави. Искористили смо ту срж да бисмо од ње створили текст за представу који истовремено и чува тај корен али и отвара нова питања, погледе и идеје. Базирана на предлошку Марка Кентере овај текст, написан у десетерцу и по узору на Горски вијенац (који се цитира), наш текст се одлучио за померање тачке гледишта на Косару, и како целокупна прича, која се вековима у препричавањима из историје претворила у уметност, изгледа из перспективе жене која има кључну улогу у овим догађајима.

Да случајно не буде забуне, ово није радикално изглобљавање и рушење идеје о Косари и Владимиру. Ова представа и даље слави наше заједничко наслеђе и историју, али тако што додаје још једну димензију, још један угао одакле ова средњовековна епопеја може да се посматра и проживи. Уверени да смо створили јединствено, а опет препознатљиво дело. Надамо се да ћете уживати у нашој (не само) плесној представи која речима, покретом и гласом говори о нашој заједничкој прошлости, садашњости и будућности.

Вук Бошковић
драматург

Музички задатак за плесну представу Косара и Владимир прихватио сам са узбуђењем и одговорношћу, која је, како се мој рад на представи одвијао, све више расла и продубљивала се. Музичкој грађи за овај пројекат сам пришао из више праваца. За мене, у музичко - фолклорном смислу, је било битно да пронађем место и мотив ових различитих култура и народа учесника радње. Ово је ванвременска љубавна прича која се одвијала у турбулентним и крвавим годинама људске прошлости на преласку из X у XI век. Под окриљем тада моћне Византије, која бива нападана са свих страна па и од бугарског цара Самуила, одвија се љубавна прича Косаре и Владимира.

Звук небеске куполе Византије тада одзвања широм Балканског полуострва и много даље. Две будуће раздвојене цркве, православна и католичка, још су у јединственој хришћанској религији. Ближи се њихово одвајање. Вазални народи тог поднебља негују своје фолклорне корене. Музичка шареноликост овог узаног географског простора на коме се одвија прича, упутила ме је да се позабавим фолклорном музиком балканских народа. Ту су заступљени музички мотиви старо византијске, црногорске, бугарске, македонске, грчке, албанске и исламске музике.

Пратећи сложени либрето који сам имао пред собом трудио сам се да музиком што боље осликам психолошки садржај сцене. Непарни ритмови, карактеристични за Балкан, прате латјмотивску појаву ликова. Љубавну причу о Косари и Владимиру, која се преносила с колена на колена и с временом обогаћивала разним чудесним моментима, у увертири нам певају монаси који су ми у сан дошли са песмом о њима. Нижу се сцене дворског весеља, мистични звук врачева, јецај и патња несрећне Косаре, непоколебљива Владимирова песма, милосвучна песма анђела који нуде утеху... Акционе сцене борбе и рата праћене су интензивним ритмовима.

Осећам велико професионално задовољство тиме што сам имао прилику да радим са изузетно талентованим уметницима овог плесног ансамбла. Велику захвалност на реализацији овог пројекта дугујем мом добром пријатељу, такође композитору, Андреју Књаковићу. Осим свог композиторског доприноса у току заједничког стварања, својим знанственим продукционим умећем ми је помогао да ова музика добије моћ савремене музичке продукције.

Константин Благојевић
композитор

Владимир и Косара - Косара и Владимир како гласи назив плесне представе, је легендарна прича о трагичној љубави између дукљанског кнеза Владимира и бугарске принцезе Косаре. Представа чија је нарација као и у самој легенди испреплетена истинитим и митским догађајима, обојена емоцијама, људским стањима која заокупљају и одређују људску судбину: љубав, вера, нада, самилост, морал, пожртвованост, са друге стране: лицемерје, гордост, завист, моћ, превара, похлепа. По формату, ово сценско дело се може класификовати као кореодрама, међутим, поједини елементи говоре да је и више од тога. Принципом мозаичког сједињења музике, плеса, певања, речитатива, глуме и других пратећих, сценских елемената, плесна представа Косара и Владимир указује на рађање једног новог, рекао бих, у будућности веома перспективног сценског формата.

Плесна представа Косара и Владимир као један вид новог сценског формата је за мене био креативан изазов који ни у ком случају нисам желео пропустити. По вокацији сам дипломирани кореограф за народну игру и до сада нисам имао прилику, мада сам често прижељкивао да се изразим и у другачијим сценским форматима, стиловима. Верујем да, све дође у своје време! Приликом првог сусрета са текстом Косара и Владимир талентованог писца доц. Вука Бошковића насталог према драматуршком предлошку Марка Кентере, сам текст је на мене, лично оставио веома јак, позитиван утисак. Сама драматуршка структура - сценослед, ликови, опис ликова, њихови карактери, односи, догађаји описани у тексту су били, више него довољан разлог да се са задовољством упустим у свет маште и креативне уметности.

Представа Косара и Владимир у форми камерног сижеа се класификује као комплекснија форма у кореографском стваралаштву. Са свим својим особеностима које карактеришу камерну сижејну форму, а које се врло јасно оцртавају у самој драматургији, процес стварања и реализација представе за мене као кореографа се чинило с разлогом посебно узбудљивим и изазовним. Неоспорно, поред самог наратива, текста, мој главни путеводитељ кроз авантуру кореографског стваралашта био је аутор музике, маестрални уметник, композитор Константин Благојевић. Ауторска музика симфонијског звука, у целисти, једна импозантна композиција која је апсолутно у највећој мери била моја инспирација у кореографском стваралаштву. Толико богата, динамична, ритмична, мелодична, мистична, аутентична музика у потпуности је и сасвим очекивано утицала на стил кореографског језика у представи. Инспиран раскошним мелодијама желео сам да покретом, гестом, мимиком, посебно истакнем ликове и њихов карактер, да се кроз кореографски текст необичајеном применом: народне игре – фолклора, обрадом народне игре, елемената карактерне игре, савремене игре (contemporary dance) и неокласичног балета истовремено, са лакоћом рашчита наратив представе. Кроз сам ток представе се може уочити један богат, шаренолик

кореографски текст базиран на мозаичном сједињењу различитих врста плесова, стилова, жанрова и карактера, што само по себи чини посебност и аутентичност у уметничко-сценском изражавању. Просторна композиција, формације, геометријске фигуре као нераздвојиви елементи кореографског текста су подједнако као и комплетна лексика били део креативног промишљања. С обзиром да је у питању камерна форма представе и да је сам текст испреплетен бројним односима драмских ликова, разним ситуацијама, све заједно имплицирало је знатан број кореографских минијатура у виду соло игре, дуета, триа, секстета, што је за мене као кореографа било посебно узбудљиво у креативном процесу. Као посебан изазов издвојио бих драмске секвенце које су изискивале глумачке вештине и вокалну интерпретацију истовремено, а врло сведен, минималистички кореографски текст. Било је неопходно на прави начин изрежирати и постићи ефекат аутентичности како самих сцена тако и драмских ликова. Несумњиво, за мене лично, најупечатљивији утисак у комплетном стваралачком процесу је креативност и сарадња дивних, талентованих, уметника. Доминантно присутна синергија са свим уметницима и комплетним продукционим тимом је нешто што се у апсолутној мери издваја као посебност и за мене веома драгоцену искуство. Такође, посебно бих издвојио привилегију и могућност да, на истински начин стварам уметност са сјајним извођачима, интерпретаторима који нису само талентовани играчи, певачи, глумци, већ апсолутни уметници, што ме чини веома поносним и радосним.

И док сумирам утиске и богато стечено искуство једне кореографске авантуре, с нестрпљењем очекујем премијеру представе, у нади да ће се публика на прави, уметнички начин сусрести са легендарним јунацима. Као млад кореограф бескрајно сам захвалан на прилици, да кроз лични кореографски рукопис, огромну подршку уметничког и продукционог тима, сви заједно, на један креативан начин испричамо легендарну причу о бугарској принцези Косари и дукљанском кнезу Владимиру. Хвала свима!

Бојан Димитријевић
кореограф

ЋИРИЛИЦОМ

**ФЕСТИВАЛ ЋИРИЛИЦОМ
23. АВГУСТ - 13. СЕПТЕМБАР
БУДВА, ЦРНА ГОРА**

